uram. — Menj haza és elne mond senkinek, hogy a saját árnyékodtól ijedtél meg.

* **München lakosságát** két szerencsétlenség tartja izgalomban. Az egyik a felhőszakadas, melynek folytán özönvérei ömlött a viz az utczákon, s pusztitott a gyengébb házakban, s a kristálypalotát, melyben jelenleg a képzőmüvészeti kiállitás van, nagyon megrongálta. A másik eset: a tüz az udvari operaházban. Épen diszelőadás volt, midőn az egyik gaze-függöny tüzet fogott, s egy pillanat alatt lángra lobbanva, az egész szinpadot végveszélylyel fenyegette. A közönség szerencsére nem vesztette el hidegvérét, helyén maradt, s a szinpad elé lebocsátván a rostélyfüggönyt, hozzáfogtak az oltáshoz, mely olyan szerencsésen sikerült, hogy egy féléra mulva folytatni lehetett az előadást.

* **A pápát megakarják mérgezni.** A pápa a „Standard“ egy jelentése szerint egy névtelen levelet kapott Baltimoreből, az egyesült államokból, amelyben valaki arra figyelmezteti, hogy óvakodjék, mert megakarják mérgezni. Kezdetben mosolygtak e levél tartalma felett, később azonban, mikor látták, hogy annak irója tökéletesen ismeri a pápa életmódját és környezetét, mert oly részleket is említ a melyekről csak a pápához legközelebb állók birhatnak tudomással, aggódni kezdtek, s szorgosan őrzik ő szentsége életét.

* **Lakadalom akadályokkal.** Félegyházán a piaczon nem rég drámai jelenet folyt le. F. ottani uri ember, ki közhivatalt visel, násznéptől kisérve ifju menyasszonyával karján jött ki a templomból. — A templom előtt egy kétségbeesett lány állt fenyegető mozdulatokkal, dult arcza a megcsalt kedvest, — egész alakja pedig a reménybeli anyát árulta el. Irtózatos átkokat szórt a násznép elé, s az átok a völegénynek szólt. A megzavart jó kedvet azzal iparkodtak helyreállitani, hogy a dühöngő leányt rendőri közegekkel elkergették. A leány F.-nek szeretője volt kit azonban bütlenül elhagyott s mással esküdött meg.

* **Megrendítő esetről** irnak Battonyáról. Az ottani társadalomban közkedveltségnek örvendett K—y Zoltán, batonyai földbirtokos megtébolyodott, — s a város régén néhány földmives borzasztó állapotban találta. — A szánandó ember ugyanis a kutyáktól összeszivissza volt harapdálva és számos sebéből csorgott a vér. A szerencsétlen férjet és apát az aradi kórházba szállitották.

LEGUJABB.

— **Bécs**, aug. 25. A lapok jelentik: Andrássy gróf holnap reggel Gasteinba utazik, hogy Bismark herczeget meglátogassa.

— **Bécs**, aug. 25. A novi-bazári expedició felől ma minden ujabbi hirforrás el van zárva. — Andrássy Gyula gróf reggel Gasteinba indul, hol holnapután reggel találkozik Bismarck herczeggel. — A király Vilmos főherczeggel ma reggel külön vonattal a Leitha melletti táborba érkezett, s a hadgyakorlatok megtekintése után a steier hegyek közé rándul több napi vadászatra, hova Andrássy gróf is követi. A válság csak azután dől el. Andrássy valószinüleg marad.

Felelős szerkesztő: Péter Gábor.
Főmunkatárs: Grünvald József.

Hirdetés.

A tőzsós-kertben 2 nyilas szőllő terméssel és jó kőpajtával, cserépfeddéllel minden órán eladó.

Értekezhetni: **Szücs Antal** üzletében.
(251.)

ISKOLAI
ÉRTESITÉS.

Nyilvános **polgári és kereskedelmi iskolám és nevelő-intézetemben** Budapest, Károly-körut 22. szám, a 27-ik iskolai év f. évi szeptember 1-én **veszi** kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20-tól naponta délelőtt 8—12-ig és délután 3—5 óráig eszközölhető.

Nevelő-intézetemben a reám bizott növendékek általam s nőm által a leggondosabb felügyeletben **részesülnek s a** legszeretetteljesebben ápoltatnak. **Azok** nevelése körül nekem **több mint 30 évi** sokoldalu tapasztalás áll rendelkezésemre, a mi arra jogosit, nevelő-intézetemet minden t. cz. szülőnek a legjobban ajánlani.

Programmok kivánatra ingyen.

Röser Miklós.
(211)

Hirdetés.

A tisza-csegei **kis majori gazdaságban** van eladó igen jó **állapotban** levő 374 darab András-napi herélt, és 25 darab februárusi kocza malacz; a venni szándékozók a helyszinén bővebb felvilágositást nyernek.
(250.)

Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.

1879. XI. évfolyam. **167. szám.** **Szerda, augusztus 27.**

Előfizetési árak:
Helyben és postán küldve
Egy évre 10 frt. Negyed évre 2 ft 50 kr.
Fél évre 5 „ Egyes szám — „ 5 „
Előfizetési pénz s minden közlemény: fü-piacz, VECSEY-ház, földszint a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.
Előfizethetni helyben:
TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSATHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. Egyébütt a postahivatalok utján.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „független ségi párt“ közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Hirdetési dij:
Öthasábos petitsorért 5 kr.
Nagyobb terjedelmü, mint ezintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.
Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.
„Nyilt-tér“-en megjelenő közlemény minden petit sora 15 kr.
Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok nem adatnak vissza.

Debreczen, aug. 27.

(P.) Beszterczebánya tudós püspöke Ipolyi Arnold Marosvásárhelyen mult szombaton nyitotta meg a magyar történelmi társulat nagygyülését azon nagyszabásu megnyitó értekezéssel, mely most országszerte közbeszéd tárgyát képezi. E münek politikai jelentősége is van, a mennyiben a magyar hadtörténelemről s végre arról is értekezik, hogy mi oka van annak, miszerint a magyar ifjak a katonai pályától távol tartják magukat, s hangsulyozza, hogy ezáltal a nemzeti fennállás legfőbb biztositékát hagyogják el.

Elismerjük ugyan, hogy a tudós püspök urnak sokban igaza van, de azt egyátalában nem ismerjük el, hogy ezen körülmény miatt akár magát a nemzetet általánosságban, akár annak ifjuságát okolni lehetne.

Talán ha azt elakarjuk ismerni, miszerint a magyar ifjuság nem siet a katonai pályára, nem csalódunk, ha azt mondjuk, miszerint ennek oka első sorban abban rejlik, mert a vezényszó német. —

Az 1867. XII. t. cz. egyátalában nem mondja ki, hogy a vezénylet a hadseregben német legyen. Igaz, azt sem mondja, hogy magyar legyen, azonban magából a törvény irányából, szellemében látszik, hogy annak megalkotásánál is az elv volt irányadó, mert ott mindenütt magyar hadseregről van szó. —

És nem azt látjuk-e, hogy ennek daczára az a hadsereg nemcsak hogy nem magyar, de még csak nem is osztrák-magyar, hanem kizárólag osztrák? Vezényelet, szellemi irányzat annyira osztrák, hogy oda besorozott fiainkat bármely perczben lehet ellenünk forditani, mint ellenségünket.

Vajon létezik-é csak egy Bécsből kikerült okmány is, a melyikben a hadsereg elismertetik a paritás alapján állónak? Tudjuk, hogy a hadsereg a bosznai occupátió alkalmával is kizárólag „osztrák hadseregnek“ neveztetett. Nincsen egyetlen magyar hadi iskola, melyben a gyermek magyar katonává neveltetnék, de van osztrák intézet, hol a magyar gyermek granicsárrá, a kényuralmi törekvések vak eszközévé s esetleg saját nemzetének ellenségévé neveltetik. — Ifjú a tizparancsolat azon kezdődik, hogy csak egy nemzet van a földhátán nagy és dicső és ez: az osztrák; a mi ezenkivül esik, csak szolgának született. Az utolsó pedig azt mondja, hogy: ha a káplár ur parancsolja, szurd le az édes anyádat is, de ne kérdezd miért?

Tény, hogy a hadseregben levő ifjak kizárólag a német nyelvre vannak utalva s a magyar elem iránt ellenszenvvel viseltető tisztek által folytonosan lenézetnek, nem ritkán üldöztetnek. Erre megadják a főbb tisztek legtöbbjei a példát maguk. Alkalmunk volt hallani egy hadgyakorlaton, midőn egy huszár főtiszt ilyen ékes dikcziót tartott a legénységhez: „ne mozogj kutya magyar, mert leráglak.“

És e rövidke mondat eléggé megmagyarázza azon szellemet, mely a közös hadseregben irányadó, de megmagyarázza egyuttal azt is, hogy miért nem siet a magyar ifju a hadseregbe?

Bizony mi meg azt nem helyeselnénk, ha ifjaink tömegesen sietnének felcsapni a germanizatió és granicsár szellem zászlója alá.

Ha a törvény „magyar hadseregről“ emlékezik, hát legyen az magyar hadsereg és akkor minden magyar ifju tudni fogja kötelességét, de mindaddig, mig a „magyar hadseregben“ hadnagy nem lehet senki, ha csak németül nem tud, — mig a legszükségesebb ismereteket is csak német nyelven szerezheti meg, addig bizony nem fog az ifjuság oda törekedni.

Ha a tudós püspök ur mindezen okokat kikutatta volna, ha megismertette volna azon indokokat, melyek miatt a mult században a külön magyar hadsereg megsemmisittetett s a magyar vezényszó beszüntettetett, akkor egyszersmind feltalálta volna mindazon indokokat is, melyeknéltogva a magyar ifju nem siet a sárga-fekete lobogó alá.

Politikai hirek.

— **A jövő évi deficzit.** A minisztertanács legutóbbi üléseiben tárgyalta az 1880. évi budgetelőirányzatot. Noha a pénzügyminiszter társaival szemben a legszigorubb takarékosság elveit alkalmazta és az egyes szakminiszteriumok költségvetésében utólag jelentékeny törlések alkalmaztattak, az 1880-ki budget előirányzatban mégis harminczöt millió deficzit mutatkozik.

— **Az okkupátió kezdete.** Novi Bazár okkupácziójára tegnap adták ki a készültségi parancsot 11.000 ember részére, kik az occupáló sereget fogják képezni. Pótcsapatokról előre gondoskodnak, mert minden esetre készülnek, s a vett jelentések komoly ellenállást helyeznek kilátásba.

— **Andrássy gr. barátai** is kezdik belátni, hogy a közös külügyminiszter ur alaposan megbukott, A „Pester Lloyd“ is meggyőződött már bizonynyal arról, hogy még az ő támogatása sem használ többé Andrássy grófnak. Azért nevezett lap kezd őszinte lenni egykori kegyenczeiránt s azt mondja róla, hogy Andrássy gr. a három császári szövetségi politikát nem saját szabad akaratából üzte. Andrássy gróf nyolcz évig egy nevetséges báb külügyminiszter volt, ki a mit tett, nem esze sugallata után, hanem azért tette, mert idegen hatalmak ráparancsoltak. Gyönyörü külügyminisztere egy nagyhatalomnak.

— **A külügyi válság** ügyében csak egy uj hir van — illetékes körökben ismét Heimerle bárót emlegetik kinevezendő külügyérnek.

— **A czár** egy pétervári tavirat szerint — főhadsegédét rendkivüli küldetésben az olasz királyhoz küldte.

— **A belügyminiszter** külföldi képviselőinkhez körlevelet intézett a szegedi események és munkálatokról, hogy a külföld nemesleikü adakozói ez uton értesülhessenek adományaik hovafordításáról.

A korrupczió kormánya.

Budapest, aug. 26-án.

(K.) Mentől több hajlamot tanusit a külföld rokonszenvezni nemzetünkkel — s e simpathiáknak utóbbi idő óta számos becses jelenségét registrálhattuk — annál gyalázatosabban mutatja be a Tisza-kormány és pártja Magyarországot a külföld előtt.

Hónapok óta, — ugyszólva — a magyar kormány által dédelgetett korrupczio nyujt kizárólagos anyagot a politikai „chronique scandaleuse“ számára. — A botrányok sorát megnyitotta a bécsi redjelszédelgési pör által szőnyegre került Várady-affaire. — Következett aztán a Zichy-Ferráris-Viktor-ügy, a kormányt kompromittáló résseteivel. Majd a „Kölnische Zeitung“ sensationális leleplezései a közlekedési miniszteriumban uralgó korrupczióról mutatták be a Tisza-kormányt és pártját a legbélyegzőbb módon Európa előtt. Most még a P. Napló tesz skandalosus leleplezéseket arról, hogyan történnek Tisza Kálmán miniszterelnöksége alatt a nemesitések, — előadva, hogy a kormány pénzért adja el a magyar nemességet s hogy epénzzel a választások alatt korteskedett és vesztegetett.

Mindezen piszkos dolgoknak fele elég volna ahhoz, hogy másutt a megbotránkozás viharja törjön ki országszerte. Nálunk azonban, bármily kinos benyomást szülnek is ezen leleplezések, az apathia oly nagy, hogy a polgárságnak nem jut eszébe élni alkotmányos jogával s impozáns módon fejezni ki bizalmatlanságát és fölháborodását az ország becsülete ellen vétő kormány ellen. Pedig tenni kell valamit, nehogy a külföld azt higyje, hogy a magyar nemzet a politikai iparlovagok szemérmetlen gazdálkodásával egyetért.

Még mindig hosszu hetek választanak el az országgyülés összejöttétől; de ha mindjárt együtt volna is, a polgároknak joguk és kötelességük fölemelni tiltakozó és rosszaló szavukat, hogy az erőteljesen behangozzék a törvényhozás termébe és buzditásul szolgáljon az ellenzéki képviselőknek. Tisza Kálmántól különben még kitelik, hogy ezen apathiát arra magyarázza, miképp az ország egyetért a korrupczió kormányával. —

Az ipar-ügy érdekében.

Arad, aug. 26.

E. Illés László, az aradi ipar társulat titkára, „A magyar ipar és az ipar pártolás feladata“ czim alatt egy munkát irt, mely behatóan foglalkozik azon kérdéssel: mily okok követelik, hogy Magyarországon hazai iparczikkek pártoltassanak, leplezetlenül szól a nálunk észlelt hiányokról és gyakorlati javaslatokat tesz a teendők iránt, melyeket segélyével a haza ipar emelhetjük.

A felhivásból, mely ezen valóban korszerü s hézag pótló mü megjelenését tudatja, adjuk a következő részt, melyből tisztán érthető lesz, hogy mily vezérelv, mily czél vezette az iparügy barátot könyvének megirásában.

„Most, mikor megindult az az örvendetes mozgalom, — ugymond — mely sokáig elhanyagolt állapotban sinylődött szegény iparunk támogatását van hivatva előmozditani; mikor nem csak a kongresusson, melyen oly hatalmasan nyilvánitottuk azon meggyőződésünket, hogy a jelenlegi állapotokon változtatni és a hazai iparosok helyzetét jobbitani szükséges, hanem a székesfehérvári ipar pártológyülésen is egyhangulag felkarolták ügyünket: — szükséges, hogy bajainkat, állapotainkat ugy a mint vannak, elmondja egy olyan ember, a ki ismeri azokat, a ki köztök él a viszonyoknak, melyek a magyar iparosokat sujtják, — szükséges, hogy a teendők iránti javaslatokat is olyan módon tegyük meg, hogy ha illetékes helyen elfogadtatnak, csakugyan hasznunkra is váljanak azok' a mit pedig szintén csak ugy tehetünk, ha ismerjük saját viszonyainkat.

Szükséges, hogy a fogyasztó közönség, melynek figyelme most élénkebben van felénk ferdulva, tájékozva legyen az iránt: mit is akarunk tulajdonképen elérni a jelenlegi mozgalom által; végre szükséges hogy a kormány és országgyülés is tisztában legyen a magyar országi iparosak jogos és méltányos igényei felől.“

Ajánljuk e munkát ugy az iparos, mint a nem iparos t. közönségnek párteló figyelmébe. Egy példány ára 70 kr., mely szerzőhöz Aradra, legkésőbb jövő hó 14-éig beküldendő.

— **BUDAPESTI HIREK.** — **A Széchényi szobor** felállitása körül élénken folynak a munkálatok. A szobor talapzatával holnaputánra már elkészülnek. — **Veszélyes helyzet.** Kuszka Györgyné hazulról eltávozott, s a bölcsőben fekvő kis szopós lánykáját egyedül hagyta. A bölcső az asztalhoz közel állott, és a kis gyermek a teritőt levonta az asztalról, miáltal az ott álló gyertya a bölcsőbe esett, és a szegény leányka égni kezdett. Mire az anya visszatért az ágynemü már lángban állott és a nő csak nagy ügygyel-bajjal tudta gyermekét megmenteni. A gyermek sulyos égési sebeket kapott, és felgyógyulásához kevés remény van kötve. — **Nagy feltünést** okozott tegnapelőtt este a kis kereszt utczában egy nő, ki felbontott hajjal, egy rozsdás karddal az oldalán, és veres papircsákóval a fején szaladgált az utczában. A nő egész esredet commandirozott. Mikor egy rendőr elfogta és bekisérni akarta, ezen szavakat intézte német nyelven hozzá: „Vissza szerencsétlen, nem látod kivel van dolgod — én a francziа császárné vagyok.“ Az elmezavart nőt kórházba szállitották.

Külföldi dolgok.

— **Bosznia.** Mojsisovics főbányatanácsos hivatalos körutjából visszatérve, Bosznia közgazdasági viszonyairól a következőket mondja: A tartomány elég gazdagon van megáldva a természettől s körülbelől délstajerország vidékeivel hasonlitható össze. Terméketlensége az okszerütlen gazdálkodásnak róható fel; termőtalajban nincs hiány, s a vizerekkel gazdagon hálózott föld rövid idő alatt bőren jövedelmezővé tehető. Erre nézve azonban mindenekelőtt az agrar-kérdés megoldása és telepitvényesek odavitele kivánatos. Sok helyütt, főleg a Bosznavölgyben a szőlő vadon tenyészik. Mojsisovics vizsgálata kiválóan a geologiai viszonyokra terjedt ki, s e téren nem maradt eredménytelen, a mennyiben a hegyek nemcsak vasat, de arany, ezüst, higany és rézérczeket is szolgáltatnak. Bosznia eddigi bányamüvelése szót sem érdemel; a vállalkozóknak tehát tág tér s dus remény nyilik a kutatásra. A geologiai alakulások oda mutatnak, hogy Bosznia vasban és köszénben igen gazdag. — Mennyiben felel meg Mojsisovics jelentése a valónak, — azt csak a jövő igazolhatja; mindenesetre óhajtandó lenne, hogy az annyi vér és pénzbe került tartomány a befektetett tőkétől némi kamatot adjon.

— **A „falu rossza“ Dolni-Tuzlában.** Dolni-Tuzlában — mint egy Rodich-ezredbeli „fráter“ irja — e hó 18-án este magyar szinielőadás tartatott a Rodich bakák által, még pedig a „Falu rossza“ első felvonása. A baka mükedvelők jól betanulták szerepeiket, az ének részek sikerültek; a szinpad, a magyar jelmezek csinosan voltak kiállitva. A szereplőkről szóval, első sorban meg kell emlitenem Pekarcsek szakaszvezetőt (Feledi) s Kohary gyalogost (Finom Rózsi) az előbbi helyes játékáért az utóbbi pedig, hanem is soprán, hanem szép tenor hangjáért, sok tapsot aratott. Pista őrmestert, a rendezőt se hagyjuk ki, mert olyan igazi vén furfangos bakter volt mint annak a rendje, továbbá Krob tizedes (Bátki Tercsi) Sárkány gyalogos (Göndör Sándor) is kitettek magukért, ugyszintén a többi szereplők is emberül megálltak helyüket. Különösen jól alkalmazkodtak a bankák a nőszerepekhez. Az előadáson jelen voltak: Fröhlich altábornagy, Kraysersheim tábornok, Brunner ezredes; egyszóval a tuzlai tisztikar. — Végül azt is meg kell emliteni, — hogy ezt a kellemes élvezetet kinek köszönhetjük — nem másnak mint Brunner Ferencz ezredes urnak, az isten éltesse sokéig! mert a Rodich-ezredbeli tiszt urak megakarják mutatni a világnak, hogy a Rodich bakák nemcsak Mars oltárán de a müvészet oltárán is tudnak áldozatot gyujtani. Junius hóban Oreskovics alezredes buzgó pártfogása mellett dalárda alakult, mely maig is szorgalmasan müködik; s most derék ezredesünk megbizta Pataky főhadnagy urat, hogy mükedlői előadásokat rendezzen; ki nem kiméive költséget és fáradságot, meg is teremté a szinpadot és társulatot. Miután az első előadás sikerült, talán a többi sem marad el, ha csak a fergeteg el nem hajt bennünket Novibazárba.

— **VIDÉKI HIREK.** — **Szolnokon** egy csizmadiamester féltékenységből nejére lőtt, s azt sulyosan megsebesité. — **Battonya városában** e hó 21-én formális lázadás volt a jegyző-választás miatt. A rend helyreállitására katonai karhatalom szükségeltetett. — **Lajos napját a szegedi népkörök** is megünnepelték. — **A szajoli bucsun** roppant nagy verekedés volt a napokban. Igen sok embert elfogtak.

Debreczen, aug. 27.

II.

A „Debreczeni Ellenőr“ vezérczikkezője, — Simonyi Ernő képviselő beszéde és a függetlenségi párt vagyoni állapota elbirálása után áttér Helfy képviselő beszédére, s mindjárt az elején bevallja, hogy mind Simonyi, mind Helfy feltétlen igazságot is mondtak, melyet a vezérczikkiró ur is aláir szivesen; na hát nem csuda, jól esik neki, hogy ha a saját pártja képviselőitől nem hallhat igazat, legalább hall az ellenpártiakétól. Hanem aztán mikor a részletes elbirálásba csap által, azt igazi magyarországi szabadelvü párti modorban erőszakolja keresztül.

Lássa ezikkiró ur, ezek a függetlenségi párti képviselők olyan emberek, hogy ők nem embert, hanem elvet szolgálván, nincs szükségük arra, hogy választóiknak hizelegjenek, hazudozzanak, az országgyülésen pedig a miniszterelnök kedveért másképen szavazzanak; egy független képviselőnek ki kell mondania szemben a kormánnyal, szemben a választókkal az igazat; persze sok embernek ilyenről nincsen fogalma, mert hol az alap-ige „Allah nagy és az ő prófétája Tisza Kálmán,“ a személyimádás, ott elvi kérdésről beszélni is nevetséges.

Czikkiró ur az I. alatt irt czikkében azt a kérdést veti fel, „miért jöttek a képviselő urak Debreczenbe, izgatni, megsokalták hogy az izgatottság némileg csendesült?“ miből azt kell következtetnünk, hogy czikkiró ur szerint Simonyi és Helfy a lecsendesült kedélyeket jöttek ismét izgalomba hozni. És most, azon lovagol, hogy Helfi éppen iparos választói ellen beszélt, azokat ok nélkül bántotta, és a Helfi beszédét félre magyarázva, igyekszik az iparosokat Helfi ellen ingerelni, és igy tulajdonképen nem Simonyi és Helfi, hanem — mint multkori czikkünkben jeleztük, czikkiró ur igyekezik itt a szerinte lecsilapult kedélyeket ingerelni. Hát azt megmondhatjuk, hogy mint eddig, ugy ezután sem fog ezélt érni, mert a legutolsó független mester ember is tudja azt, hogy mikor olyan ember bántalmazza az ő képviselőjét, a kit a kormány fizet, arra nem sokat lehet hederiteni.

Tagadhatatlan, hogy hiba volt a Helfi beszédében, de nem ott, a hol ezikkiró ur próbálgatja keresni, mert ott Helfi igazat mondott, hanem Helfinek kötelessége lett volna

---

A „DEBRECZEN“ TÁRCZÁJA.

A nők hatalma.

— **Regényes korrajz.** —

Nagy tévedésben vannak azon alkotmányos fejedelmek, kik akár államférfiui nézeteik korlátoltsága miatt, akár önkényes hajlamaiknál fogva, kabinet politikát üznek, ha az által önmaguk uralkodási vágyaikat érvényre emelhetni képzelik. Nem veszik észre, hogy ők csupán egy idegen hatalomnak eszközei, mely nekik sikerült az uralkodó akaratát, befolyásának alá rendelni.

Igy egyébiránt közömbös dolog, hogy melyik politikai elvet vallja az ilyen párt; — befolyása mindig ugyanaz lesz — befolyása, az alkotmányos fejedelmet az önkény, s megfordítva: az önkényes fejedelmet az alkotmányosság utjára terelni.

Akkor, midőn Lajos Napoleon titkos küldötte, L . . . . ezredes, Koppenhágában megérkezett, VII-ik Frigyes kabinetjében, — válság volt készülőben, mely ha teljesülend, a Német-Dán czivódás, a Schlezvig-Holsteini herczegségek miatt, — kétségtelenül békés véget érendett, s nem vezetett volna, mint később történt, véres hadiesemények nézőhelyére.

VII-ik Frigyes király, daczára országa szabad, népszerü intézményeinek, erős önkényes hajlamokkal birt, mely azonban az uralkodó democrata párt befolyása által, melynek szolgálatkész és hatalmas eszköze Danner grófné volt, mindig hathatósan korlátok között tartatott. Ugy látszott azonban, hogy ezen viszony azon időben, melyről beszélünk, gyökeresen megváltozandó volt. Az aristocrata párt suttogásai eljutottak a király füleihez, és már hire futamodott a Danner grófné küszöbön álló eltávoztatásának, és a miniszterium reactionalis irányban bekövetkezendő megváltoztatásának.

Valóban, a király és a grófné között, néhány nap óta igen észrevehető hidegség mutatkozott, mi az utóbbinak bekövetkezendő bukásáról szállongó hireknek, némi valószinüséget adott.

De épen azon pillanatban, midőn a világ, egy ily változás bekövetkezését már bizonyosnak tartotta; ezen várt esemény, némelyek örömére, másoknak bosszuságára az egymással szemben álló pártok közül, — teljesen meghiusult.

A bukófélben levő ministerium egy tagjának sikerült, az előbbi egyetértést a király és Danner grófné között ismét helyreállitani, s ez által vége lőn a válságnak.

Ezen esemény következtében, a koppenhágai kabinet eddigi politikája ellen működött párt, teljesen kiszorittatott a csatatérről, és ama rendszer, mely összehangzólag a népakarattal, a Schlesvrig-Holsteini herczegségeknek Dániába való végleges bekebelezteté sét czélozta; ettől fogva nagy eréllyel kezdett érvényre emelkedni.

Az időpont, melyben ez események épen történtek az volt, midőn Lajos Napoleon titkos küldöttje, L . . . . ezredes Koppenhagaba érkezett és az ottani udvarnál lerő franczia követ által, a dolgok állásáról értesittetve, küldetése eredményére legjobb kilátást talált.

Valóban nem is nagy nehézséggel nyert az ezredes engedélyt arra, hogy Danner grófnéhoz bejuthasson, kinek most érdekében volt, hogy Lajos Napoleon kivánságaiba beleegyezzék; talán azért, hogy azon veszélyek, melyeket politikai és személyes ellenfelei számára készitettek, megbosszultassanak.

L . . . . ezredes alkudozásai ennélfogva a grófnéval és viszont a grófné és a miniszterek között, csak nehány napig tartottak, midőn az ezredes küldetése eredményét már biztositva látván, Koppenhágát ismét elhagyta, hogy uralkodójának — igaz, hogy a kedvező viszonyok folytán küldetésének könnyen kivivott diadalát jelentse.

* * *

Itt megemlékezünk egy hasonló eseményről, mely egykoron XV. Lajos Pompadour asszony között történt, s melynél Richelieu tábornagy ezen mindenható kegyhölgyet a bukástól megmentette.

Ha ma, oly kegyhölgy gazdálkodás, minő akkor Franczia országban divatozott, csaknem a lehetetlenségek közé tartozik, mégis a Danner grófné helyzete 1862-ben és a Pompadouré között 1760-ban bizonyos hasonlatosság létezik, minélfogva azon eseményt, XV. Lajos, Richelieu és Pompadour között; kivált midőn az történelmi érdekkel is bir, — közöljük.

XV. Lajos gyóntatóatyja Desmarets jezsuita páter által, Pompadourhoz való viszonya miatt, lelkiismeretében szerfelett megfélemlitetvén; az őrgrófnénak udvarából való számkivetését elhatározta. E határozat, mely teljes megváltoztatását látszott jelenteni a király életmódjának, — nem volt többé titok az őrgrófné előtt, s azt hitte immár, hogy az elkerülhetlennek alája kell vetni magát; — midőn egy váratlan szabaditó kináikozott. Richelien tábornagy, visszaemlékezve számos kötelezettségekre, melyekkel az őrgrófnénak tartozott — ajánlkozott, hogy a királyt határozata visszavételére birja és a régi viszonyt XV. Lajos és kegyhölgye között helyreállitja.

Hogy miképen müködött e czélra az öreg tábornagy, Diderót előadásából vesszük ki:

Egy este, julius hóban, egyik szobájában az ugynevezett királyi kis-lakhelyeknek, két férfiuval találkozunk, mind a kettőjüket a márványnyal kirakott kandalló mellett ülve. Az egyik hosszan végig nyulva egy támlásszéken, nem látszott oly kényelmet élvezni, mint rendesen az ily heverés közben, felleht tenni. Nemes, élesen kifejezett vonásaiból, kimerültség, unatkozás volt észlelhető.

A másik a két ur közül, kevésbbé kényelmes helyet foglalt el, de mégis élvezetesebbnek látszott kedélye, mint a társáé. A mozdulatlanság, — melyre ugy látszik énmaga itélte el magát — idő folytán fárasztani kezdé őt, s csendes, félig elnyomott ásitást okozott nála. —

„Richelien“ kiáltja végre az ur a támlásszéken.

„Mit parancsol felséged?“ — kérdezé a másik figyelmesen.

„Ön unom magamat.“

„Parancsolja felséged, hogy az ellen valamit tegyek?“

(Folyt. köv.)

megmondani, hogy Magyarország kormánya, nemcsak hogy magára hagyta, és nem támogatja a magyar ipart, hanem a vámkérdés eldöntésével az osztrák ipar előnyére a magyar ipar semmivé tételét czélozza. Helfi gyöngéd, elnéző volt a kormány iránt, pedig mikor az okozat felemlittetik, az okokat nem szabad elhallgatni.

Mikor Helfy képviselő beszédében iparos választóit szorgalomra, munkásságra inti, s mikor azt mondja nekik, hogy csak akkor fognak boldogulni, hogy ha a szabadelvü kormány által nyakukra zuditott, olcsó tőkéből élődő osztrák iparral ár és minőség tekintetében igyekezik kiállani a versenyt, mint becsületes képviselő és praktikus ember beszélt.

Hogy legyezgeti czikkiró ur most a mi iparosainkat! ha előszedné a réggebbi czikkeit, maga is megrestelné a dolgot. Azt hiszi a czikkiró ur, hogy mikor Helfy állitására nagy pathószal azt mondja: „Nem igaz, százszor nem igaz“ sokat mondott? pedig épen semmit sem mondott. Ez a kis emberkéknek szokott felkiáltása és bizonyitgatása a nagyobbak ellen.

Ha a czikkiró ur egy kicsit széttekint, azt fogja tapasztalni, hogy Debreczen város népének $^{90}/_{100}$ része bécsi topánt, a férfiai brüni posztóból készüit ruhákat viselnek és pedig készen hozatnak Debreczenbe. Miért veszik ezt meg, ha Debreczenben is kapható azon áron, azért mert olcsóbb az a bécsi iparos 4% tóli tőkével dolgozik és igy olcsóbban adhatja munkáját mint a magyar iparos, ki 30 sokszor 100% tőkével kénytelen dolgozni, hogy magát és családját tengethesse. A kormánynak ha a magyar ipart elősegiteni akarta, mindenekfelett az iparosok részére olcsó tőkéről kellett volna gondoskodni, de az eszeágában sem volt, mert neki nem a magyar, hanem az osztrák ipar előmozditása volt kötelességévé téve.

És miután a szabadelvüpárt által támogatott kormány épen a magyar ipar ellen dolgozik, a képviselőnek kötelessége figyelmeztetni az iparosokat, bogy a nyakára zuditott idegen iparosokkal versenyezve, olcsóbban és lehető jobban dolgozzanak, mert nem támogattatva a kormánytól, csak is igy élhetnek meg és t a r t h a t j á k f e n t m a g u k a t, — a hadsereg létszámának fentartására vonatkozó okoskodására czikkiró urnak nincsen szavunk. A bécsi katonai, és a Magyarországi szabadelvü párt Osztrák-Magyarországra nézve, előnyösebbnek látta Törökország szétdarabolását, s Magyarországon a szláv elem, s igy ellenségeink szaporitását; a függetlenségi párt Törökország fentartását óhajtotta magyar szempontból, s azért, hogy a rendes hadcsapattal nem védett Boszniát elfoglaljuk, nem szükséges egy millió katona, és miután a Porosszal, a Muszkával, s igy a szláv elemmel is oly benső barátságba hozott bennünket a szabadelvü kormány, csak nem félnek talán, hogy a franczia vagy az anglus foglal el bennünket, és hogy ezért kelljen a nagy hadsereget tartani, a jó barátok ha másképen nem, legalább lenyeléssel csak megvédenének bennünket?

Egészen más az czikkiró ur a muszka mellett, Törökország ellen, vagy Törökország mellett Muszkaország ellen harczolni, kár volt Boszniában annyi magyar vért elpocsékolni, s Törökország felbomlását Magyarország érdeke ellen megengedni; ez nem sok idő mulva megboszulja magát, csak legalább az intézők és ne Magyarország érezné meg.

Csak a legutolsó pontjára teszek még egy kis ártatlan megjegyzést a czikkiró urnak, hiszen ösmerjük, és ezért tartjuk sorait igazán nevetségesnek, t. i. hogy: „miután nem tud személyeskedőleg irni — (pedig dehogy nem tud, hiszen minden czikkét az lengi át,) más ut, okulva a felelősségből nem régen oda át scenirozott abroncs ugráson, részére fenn nem marad“, dehogy nem marad, ha az ember akar minden lehet. Az ördög keresi a bajt, de ha aztán benne van az ember, hát benne van, s csak azután igyekezik belőle — de csupán csak a becsület korlátai közt — menekülni.

UJDONSÁGOK.

* **A debreczeni róm. kath. elemi népiskolákban** a tanköteles gyermekek beirása szeptember hó 1-ső, 2-ik, 3-ik napjain történik Szakszó Rezső igazgatónál.

* **A debreczeni iparos ifjak egyletének** dalköre folyó hó 31-én jövő vasárnap este fél 8 órakor a Király-féle vendéglő helyiségében a helyben felállitandó **Fröbel gyermekkert alapja** javára szavalattal egybekötött hangversenyt rendez, melyen Boka Samu zenekara is közre fog működni. — A debreczeni iparos ifjaknak ezen jótékonyságot gyakorló nemes irányu törekvését, azt hisszük a város lakossága csak méltánylattal fogadja s annak kivitelében támogatja. A hangverseny müsorát közelebb adni fogjuk.

* **A csinos öltözet miatt.** Folyó hó 22-én Halápi János és Herskovics Adolf czipész-segédek a nagykároly-mezőpetrii utvonalon az ut fáradalmait pihenvén, Halápi Jánosnak azon borzasztó gondolata támadt, hogy utitársát meggyilkolja, hogy annak utitáskájában volt csinos öltözetét elrabolhassa. Elcsalta utitarsát a kőhid alá azon ürügy alatt, hogy szomjuságuk enyhitésére vizet igyanak. A mint Herskovics a vizhez lehajolt, utitársa bottal hátulról kétszer főbevágta s midőn látta, hogy még sem halt meg, kivette kését, hogy nyakon szurja. A szerencsétlen áldozat azonban látva ezt, — végső erejét megfeszitve, karjával elháritá a halálos döfést akként, — hogy a kés nem nyakán, — hanem szeme alatt furódott be. — Látva Halápi, hogy még mindig életben van, leoldotta szijját s annak nyakába hurkolta, de ekkor közelben szekérzörgést hallott, megijedt, áldozatát vérében ott hagyta, s utitáskáját magához véve, elszaladt s midőn a tett helyére érkeztek, látva a szerencsétlen áldozatot vérében, azonnal a szökevény utan indultak, egy sürüben elfogták s a szekérhez hurczolva, Nagy-Károlyba vitték. A szerencsétlen áldozat még életben volt s a rajta elkövetett tényt maga is elbeszélte, de a gaz tettes sem tagadott semmit.

* **A „Kincsem“ ujabb győzelme.** Blaskovics Ernő ur csodalova tegnap ismét győzött. Majnai Frankfurtban futott a hesseni őrgróf tiszteletdijára, s csakugyan elsőnek érkezett czélhoz. A „Kincsem“-nek ez már ötvenedik győzelme.

* **A közegészségügyi bizottság** figyelmét ismételve felhivjuk a nagy-uj-utcza elejére, mely oly ronda állapotban van, hogy lehetetlen az arra járóknak a büzös rondaság felett megnem botránkozniok. Egészségügyi szempontból a legveszélyesebbnek tekinthető az a körülmény, hogy némely házi gazda, házának tájékával mit sem gondol, s elnézi — persze, mert az illetékes hatósági közeg is elnézi — hogy a rosz kikőzölgést előidéző miasmák hetek sőt hónapokon át, rontják ott a levegőt és az ottan körül lakók egészségét. Reméljük, hogy az évek óta csaknem folytonosan tartó panaszok végre valahára illetékes helyen figyelembe fognak vétetni, s a nagy-uj-utczai számos lakos s háztulajdonosnak kivánsága mihamarább teljesittetni fog.

* **A dinnyehajnak** a járdákra vetése miatt számtalan szerencsétlenség történt már, és noha a rendőrség e rosz szokás ellen több izben megtette ez intézkedést, mégis alig tud az ember öt lépést tenni, hogy dinye haj ne akadjon lába alá; ismételve felhivjuk tehát a rendőrség figyelmét, az ily büntetésre méltó cselekmények meggátlására.

* **Rejtélyes eset.** Folyó hó 20-án a Komárom várvs tulajdonához tartozó Apályi szigetben, a Pruszli-major közelében, egy legényke szederészett. s hallotta midőn egy kocsi mellette elhajtatott, hogy a fen ülők egyike igy szólt társához: „Itt temettük el szegényt, itt fekszik.“ Mihelyt a kocsi elhaladt, a véletlen fültanu a kijelelt helyre ment, hol friss hantot vélt felfedezni, és másnap az esetet a kapitányi hivatalnál bejelentette. A hivatalos vizsgálat csakugyan egy gyalulatlan kopersót talált ama helyen, melyben egy fiatal férfi rothadt holtteste feküdt, fehér szemfedővel takarva; külső sértés nyoma azonban nem constatáltatott.

* **A külföldi szakértők** már egyhangulag megállapitották a Szegeden és környékén előttük szükségesnek látszó rekonstrukczionális munkálatok iránt adandó véleményöket, mindazonáltal azt még nem szövegezték véglegesen.

* **Az összes pétervári házmesterek,** mint egy tekintélyes orosz lap jelenti, elbocsáttatnak az államrendőrségi szolgálatból és kiszolgált katonák által helyettesittetnek.

* **Vakmerő hajólopás.** Fiuméből irják: Az itteni torpedi-gyár tulajdonosának, Whiteheadnak van egy csinos vitorláshajója, mely rendesen a gyár előtt kikötőben van horgonyos s f. hó 19-én egy tervezett utazásra élelmiszerekkel láttatott el. G . . . . Sándor budapesti egyénnek ki Fumében foglalkozás nélkül őgyelgett, szemet szurt a hajó s elhatározta magában hogy — ellopja azt. E czélból csónakra szállt, a hajóhoz evezett, az egyik horgonykötelet elmetszé, a másikat a hajóra felvonta s kedvező széllel neki evezett a siktengernek. Szándoka volt Alekxandriát elérni s a több ezernyi értékü jármüvet ott eladni. Elelmiszer bőven volt a hajón, s talán el is éri czélját, ha lett volna az ellopott jármüven — ivóviz. Elfelejtet erről gondoskodni, s egy idő mulva égető szomj kényszerité a faresinai csatorna bejáratánál horgonyt vetni, hogy ott vizzel lássa el magát. Eközben természetesen észre vették a vakmerő lopást, táviratilag azonnal értesiték a part összes kikötőit s két gőzöst küldtek a tolvaj üldözésére. E közben szélcsend szögezé egy helyhez az evezőst, minek folytán a faresinai világitó toronyhoz közel el is fogták, s a hajóval együtt visszavitték Fiuméba, a hol most a hüvösön elmélkedhetik kalandjának balsikere fölött.

* **A sörbe esett légygyel** mit tesznek a különböző nemzetek fiai? Ha a légy a sörbe csapódik, azt az angol maga mellé a padlóra csorgatja. A franczia a sörrel együtt önti a kellner szeme közzé. A német kiveszi belőle a legyet tollkésével. A magyar kiveszi ujjával. Az orosz pedig leissza a légy alól a sört, s a rovart is hagyja a maradék cseppekből élvezni.

* **Száznegyven éves nő** halt meg a napokban Tiflisben. Hat gyermeke maradt, a legidősebb azok közül is s z á z éves.

* **Tolvajtól lopni — lehet.** Panaszra ment egy helybeli paraszt ember a kapitányi hivatalhoz, hogy ő tegnapelőtt egy czimborájával mulatott a korcsmában, s noha a czimbora látta, hogy ő már meglehetősen be van rugva, mégis folyvást kinálta a borral, melyet ő el is fogadott, nem tudván azt, hogy a czimbora őt csak lerészegiteni akarja, hogy 25 frtját ellophassa. Felidéztetvén a czimbora, komoly őszinteséggel bevallja, hogy igaz miszerint együtt iddogáltak a korcsmában, sőt az is lehet, hogy ivótársától a 25 frtot ellopta, de a mennyiben ő is a sárga földig leitta magát, miután egy egész napig aludta egy árokban a kijózanodás jótékony álmát: valószinü, hogy az általa ellopott 25 frtot tőle is ellopták akkor. — Ez őszinte vallomás alapján a további nyomozások megindittattak, s csakugyan kisült, hogy a 25 frt egy harmadik személy zsebébe vándorolt. — Mondja aztán valaki, hogy tolvajtól lopni nem lehet.

* **Iparosok figyelmébe.** Egy helybeli születésü 14 éves teljesen árva ifju, bármily iparághoz tanonczul ajánlkozik. Felvétele iránt értekezhetni Erdélyi Istvánnal, a Komáromi háznál levő kapitányi hivatalnál.

* **Husárak** megállapiva s bejelentve 1879 aug. 27-től sept. 3-áig következők: 40 kr. Ráez Jánosnál egyháztér 345 sz. alatt 42 kr. Ricz Jánosnál rózsatér 10 sz. a. 44 kr. Magyar Gábornál csapóut, 414 sz. a. Szentessy Istvánnál szt.-anna-utcza 2256. sz. alatt, Ráez Györgynél várad-utcza 2121, sz. a. rózsatér 6 sz. a. Rácz Lajosnál pfia-utczán. 46 kr. Magyar Gábornál czeglédut. 55. hagymatér 10 sz. a.. Szentessi Istvánnál rózsatér 11 sz. a. s végre Gyarmati Jánosnál mesterut. 1113 sz. a. Minden többi mészárszékekben pedig 48 kr. Debreczen, 1879 aug. 27-én. Debreczen város kapitányi hivatala.

* **Merénylet az oláh külügyminiszter ellen.** Bukarestből tegnapi kelettel azt távirják, hogy ismeretlen tettesek ebédközben az ablakon keresztül Kogolnicéanura lőttek, a lövések közül azonban egy sem talált, a minister nem sérült meg.

* **Szerencsétlenség.** A kishatvanutczán épülő iskola háztetőről egy kőmives vigyázatlanságból leesett és egynehány órai kinlódás után ma délelőtt meghalt.

* **„A kik kétszer halnak meg.“** Ez lesz a czime a Jókai Mór öt kötetes uj regényének. — Már dolgozik is rajta. Tárgya az alig mult időkből van meritve, s a történet szinhelye a felső vármegyék, — meg Pozsony és Szeged.

* **Gyászhir.** Büd Szt.-Mihályról következő gyászjelentést vettük: Fájdalomtelt szivvel tudatjék szeretett nőm, anya, illetőleg rokonunk Lukács Ferenczné szül. dévaványai-Halasy Lujzának, élete 25-ik évében, agyszélhüdés folytán folyó hó 23-án, délutáni $4^1/_2$ órakor történt gyászos kimultát. Az elhunytnak földi maradványai folyó hó 25-kén délutáni 6 órakzr fognak a rom. kath. vallás szertartása szerint. az örök nyugalomra letétetni. Az engesztelő szent mieáldozat pedig folyó hó 30-án, délelőtt 9 órakor fog az egek urának bemutattatvi. Mely végtisztességtételre a megboldogultnak rokonait, barátnőit s ismerőseit, bánatos szivvel meghivjuk. Büd-Szent-Mihály, 1879. augusztus 24-én. Lukács Ferencz, férje s gyermekei: Dénes és Mária. Halasy Zsigmond, atyja. Halasy Ferencz és Paula, testvérjei, özv. Lukács Dénesné. Lukács Ida, férje: Schmid Mihély. Lukács Gizella, férje: Nemes Vilmos.

* **Szegedről** jelentik: A királyi biztos elhatározta, hogy még az idén és pedig lehetőleg minél előbb megkezdeti és a leggyorsabban bevégezteti a körtöltésnek tökéletes helyreállitását s az eredetileg tervezett magasságig való végleges feltöltését, a töltésvonal megfelelő kikeritése illetve megröviditése mellett a végből, bogy a város a jövő évre minden eshetőség ellen védve legyen. Egyidejüleg valószinüleg a percsorai tiszai töltés átszakitott részei is helyre fognak állittatni.

* **Gr. Vay Dániel** „Magyarország története“ czimü müvének előfizetőit lapunk utján kivánja értesiteni, hopy mennyiben közbejött akadályok miatt a mü halasztást szenved, az előfizetési pénzek a nyugták visszaadása mellett nála visszavehetők.

* **Lajos napját** az Ebesen is megünnepelték, V é r t e s s y Lajos polgártársunk tanyáján, hova a városból mintegy 30 vendég rándult ki a derék polgárnak megvinni a szerencse kivánatokat névnapja alkalmából. Ugy a hölgykoszoru, mint a férfivendégek a legszivélyesben fogadtattak a háziganda által, ki mondani sem kell a legszivesebb vendégszeretetben részesité a megjelent jó ismerősöket. A mulatság Boka Samu zenekarának müködése mellett vasárnap déltől hétfőn déiig tartott. Tartsa is meg az isten az ily derék Lajosokat a hazának számos évig!

* **József főherczeg a honvédtáborban.** A kaposvári „Baloldal“ irja: A mint hire futamodott a derék honvédek között, hogy jön a főherczeg, minden parancsszó nélkül szaladt a legénység eléje s a tábor elején sorfalat képezett; ő fensége áthaladott e sorfalon, e szavakat mondá: Csak menjetek mulatni! Ezzel ő maga is végig menve a sátrak között, viszszatért a tábor közepén levő térre, hol a legénység már tánczra kerekedett s járta a csárdást a legnagyobb fesztelenséggel s a legjobb kedvvel. — A legények előrántották minden megtánczoltatható leányt és csakhamar általános lett a mulatság, melyet a főherczeg ő fensége tovább egy óranál nézett. — Valaki a legények közül megkinálta őt egy pohár borral és azt ő elfogadta s kiüritette a legutolsó cseppig. Példáját követte a főispán is. Utóbb két derék szálas honvéd őrmester odaállott ő fensége mellé s őt előbb megkérve, felemelték és ugy tartották nehány perczen át az egész legénység és ott jelenlevő közönség egetverő és szünni nem akaró „Eljen!“ kiálltásai közepette. Ő fensége látható jó kedvvel nézte a legénység mulatságát, melybe utóbb Gosztonyi ur is, a kaposvari járás szolgabirája, belevegyült, tánczra hiván fel Fesztl főhadnegy ur kedves feleségét. Ugy megrakták ott ő fenségé előtt, mintha csak a legjobban kifényezett teremben járták volna. Egy közhonvéd oda állott ő fensége elé s nagy bátran a következő felköszöntőt mondott el:

Kivánom, hogy az isten éltesse,
Minden bubánatot tőle messze vesse,
Az élők seregéből még most ki ne vesse,
Nagy, hosszu életre az isten segélje!

Mily czifra tollal rakva a pávának farka,
Annyi szerencsével, áldással teljék meg marka.

Mily zavaros árja a tengernek,
Annak hosszu hány kövek hevernek,
Annyi vig napokat ő es. és kir. József főg éljen!

---

x **Nyilatkozat.** Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására juttatni, hogy a „közvetités minden ágában jártasságáról anynyira ismert“ N a g y Károly nem a jövő hó 1-én lép ki irodámból; kilépett már ő nehány nappal ezelőtt: miután e l b o c s á t t a t o t t. Miért, miért nem, ezuttal nem tartozik ide; azt hiszem elég, ha ennyit mondok, hogy: elbocsáttatott. Zicherman H.

A budapesti VI-ik nemzetközi gabnavásár.

A VI-ik nemzetközi gabnavásár a miénk. Ma nyittatott meg azon reménnyel, hogy jobban fog sikerülni, mint a tegnapi és tegnapelőtti bécsi nemzetközi vásár. Mi kétkedve nézünk elébe. Lesz kiállitó itt is elég. Lesz a ki kérdezi árát, Lesznek „érdeklődő“ egyének is. De mikor szerződésre kerülne a dolog: vagy a kereskedő, vagy a termelő részéről feltünik egy „de,“ — melyre mindkettő esze megáll.

A termelő előáll ama már hivatalosan megállapitott borzasztó adatokkal, melyek szerint Magyarország termése hiányos, annyira, hogy tetemesen alatta áll s majdnem csak felerészét teszi a középszerüségnek. — A buza csak 57%-a egy jó közepes aratásnak; — a rozs 62%-ja a csekély közepesnek; — a zab legfölebb közepes; az árpa ismét csak m. e. 65%-a közepesnek. Pedig a jövedelem 80%-át a buza szokta adni. A termelő tehát azt mondja: Uram! látja, hogy magunk szájától vonjuk el a gabonát; látja hogy Európaszerte rosz a termés; látja, hogy napról-napra emelkedik az ára; én meg vagyok győződve, hogy tavaszkor sokkal magasabb árak lesznek, mint most; nem tartom hihetetlennek, hogy a világforgalom élénksége daczára is 20—30%-al fog emelkedni a gabonák ára; — én tehát a mostani áron nem adom; nem kivánok ugyan 20—30%, de kivánok 12—15% emelkedést. A vevők viszont azt mondják: Uram! megengedem, hogy tavaszkor 15—20% emelkedés beáll. De a tavasz még meszsze van; én pénzemet addig 10% haszonnal forgathatom biztos helyen, állampapirokban. Viszont azt, hogy a tavaszi árak mellett hasznom lesz-e vagy károm, mai napság még senki sem képes kitalálni.

Igy aztán vevő és elárusitó habozik, várni akar, várni fog s csakis oly esetekben köttetnek szerződések, melyekben egyik vagy másik fél reá van szorulva, hogy a jövő reményeiről lemondjon. F. H.

= **A bécsi nemzetközi gabnavásár** második és utolsó napja tegnap volt. Az idei silány termés hatása meglátszott a lanyha forgalomon. A bécsiek reménye, melyek a vásárhoz kötöttek ugylátszik, teljesen meghiusult. A bécsi lapok a megnyitás előtt milliókra menő forgalomról beszéltek s ime, mint az onnan érkező táviratok jelzik: alig történt pár nagyobb üzletkötés. Ez leginkább a külföldről érkezett kedvezőbb eredményeknek tulajdonitható. Mert a kereskedők a most fönnálló magas árak mellett sehogyse akartak üzletbe bocsátkozni; az eladók pedig erősen tartották magukat s igy a mindkét részről való tartózkodás szólte a rossz vásárt.

LEGUJABB.

— B é c s, aug. 26. Haymerle báró római nagykövet Bécsbe érkezett s itt hosszasabban értekezett Andrássy gróf külügyminiszterrel. Amióta Széchen eltávozott s Károlyi visszautasitotta ez állást, azóta a külügyéri székre egyetlen komoly jelölt Haymerle.

— G a s t e i n, aug. 26. Andrássy Gyula gróf ma este 10 órakor ideérkezett s két napig lesz itt. Bismarck megelőzőleg fogadta Albari orosz titkos tanácsost.

— S o p r o n, aug. 26. Az itten állomásozó Knebel gyalogezred, mely a bosnyák okkupáczióban is részt vett, parancsot kapott, hogy készen legyen az elutazásra Novi-Bazárba.

Felelős szerkesztő: **Péter Gábor**.
Főmunkatárs: **Grünvald József**.

Haszonbérbe adandó!

az erdőbényei timsós és vasas gyógyfürdő, mely Zemplénmegyében a Liszka-tolcsvai vasuti állomástól egy órányi távolságra bikk és tölgyes erdőtől környezett vadregényes völgyben fekszik. —

A fürdőben van 3 földszintes és 3 emeletes épület, 60 egészséges és kényelmesen berendezett lakszobával.

A fürdőszobák száma 19, melyek 26 részint porczelán, részint fakáddal ellátvák.

Van továbbá: konyha, étterem terraceszal, pincze és jégverem.

Közelebbi felvilágositást ad készséggel a tulajdonos

Szirmay Ödön,
Erdőbényén.

(254.)

Umráth és Társa Prágában

GAZDASÁGI GEPGYÁROSOK,

ajánlják a szilárd készület, nagy munkaképesség, könnyü járás és tiszta cséplésről legelőnyösebben ismert, kereken járó és keretén álló

kézi és járgány cséplőgépeiket,

1-től 8 ló vagy ökör erőig,

továbbá legjobb minőségü Backer rendszerü tisztisztitó-rostáikat, szecskavágóikat, a cséplőgép járgánya által hajtható dara- és lisztőrlő malmaikat stb.

Mutatvány raktár és képviselet POSSZERT JÁNOS-nál Debreczenben, ki is a t. cz. gazda közönségnek képes gyáriárjegyzékekk ingyen, postán bérmentve szolgál. (113.

Gummi ès halhólyag.

Elővigyázati készülékek, valódi franczia minőségüek, tuczatja 1 frttól 5 forintig.

NŐI KÜLÖNLEGESSÉGEK

(párisi szivacsok) tuczatja 2.50—3 frtig.

MAGÖMLÉS-ŐRZŐK

darabja 2 frt. 50 kr., ugyszintén mindennemü gummibetétek, esőköpenyegek, üvegek, nők és urak számára, táskák, föcskendők, légpárnák, és minden e szakba vágó czikkeket közvetlen küld utánvétel mellett a gumi-áruk ügynöksége:

Alex. Mosé Bécs I. Köllnerhofgasse Nr. 4.

HOLVAY GYULA DEBRECZENBEN.

VARRÓGÉPEK FŐRAKTÁRA.

Tisztelettel ajánlja a nagyérdemü közönségnek az elismert legjobb fajta varrógépeket u. m.: uj Singer, Howe, Wehler és Wilson, Circulair, Elastique, Little, Howe, Brunonia, Regia, Willcox Gybbs, Expresse, Oszlop Cylinder, Keztyü-varrógépek, és Grover Backer stb.

Mindezen gépeket részletfizetések mellett is megszerezhetők, mégpedig: **hetenként egy forintjával.**

Miután raktáram nem csak egy fajta gépekkel, hanem az összes varrógépgyártmánynak legjavával mindig dusan el van látva, oly előnyt is nyujtok a t. gépvevő közönségnek, mint itt senki, hogy egyik vagy másik gép előnyeiről személyesen meggyőződhetik.

Öt és fél garantia, a legtökéletesebb tanitás mellett a háznál, az üzletben, sőt tetszés szerint a vidéken is.

Ügynökök, kik házalnak és minden gép eladásától provisiót kapnak, melyet a vevőnek kell megfizetni, üzletemből végképen ki vannak zárva és minden gépvevőt tisztelettel felkérem, minden más közbenjáró nélkül egyenesen üzletemet szerencséltetni, biztositván a legjobb eljárást. **Régi gépek becseréltetnek.**

Singer géphez való hajó 1 darab 1 forint. Géprészek legolcsóbban.

Mély tisztelettel
HOLVAY GYULA,
a varrógépek főraktárának tulajdonosa.

Kiadó tulajdonos: JENEY JÓZSEF.

Debreczen, 1879. nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.